

Hoe om te gaan met een slechthorend kind op de kinderopvang

Communicatie

Een kind wat niet goed kan horen, compenseert dit vaak via het zien en het voelen. Hij gebruikt zijn lichaam/gezicht(mimiek) om te vertellen wat hij wil. Dat betekent dat ook wij met ons lichaam en gezichtsuitdrukkingen het slechthorende/dove kind duidelijk kunnen maken wat we willen. Blijf vooral praten, ook al weet u inmiddels dat hij niet alles hoort. Praten is voor u een natuurlijke manier om contact te maken. Spreek rustig en duidelijk en zorg daarbij dat het kind u goed kan zien.

Behalve met uw stemgeluid kunt u ook communiceren door:

- Lijfelijk contact zoals knuffelen, aaien en kietelen en ritmische bewegingen.
- Mimiek en gebaren: ondersteun zoveel mogelijk met natuurlijke gebaren, bijvoorbeeld woorden als 'lekker', 'slapen' en 'dag'.
- Maak zoveel mogelijk visueel. Dit kan o.a. door middel van foto's en pictogrammen.

Aandachtspunten

- Zorg dat het kind u ziet, maak oogcontact.
- Zorg er voor dat het kind zoveel mogelijk met het licht meekijkt. Op die manier valt o.a. het licht goed op uw gezicht wat gunstig is voor de mogelijkheid van spraakafzien.
- Benader het kind niet van achteren, het kind hoort u niet aankomen en kan dan schrikken.
- Beweeg in zijn gezichtsveld of raak het kind zachtjes aan.
- Zorg ervoor dat het kind u kan zien, voordat u hem optilt.
- Maak gebruik van een weksignaal door de naam te zeggen als u wat gaat vertellen.
- Spreek rustig en duidelijk. Bij voorkeur op ooghoogte van het kind.
- Gebruik duidelijke lichaamstaal.
- Houd het tempo van actie en reactie laag. Geef het kind de tijd om de indrukken te verwerken en hierop te reageren.
- Op een kinderdagverblijf zijn veel (auditieve) prikkels voor het kind. Luisteren en informatie in zich opnemen kost veel energie. Houd rekening met vermoeidheid.
- Het is prettig als er geen hoge obstakels in de ruimte staan, zodat het kind de gehele ruimte kan overzien.
- Wanneer het kind in de box ligt of in een stoeltje (wipstoel of kinderstoel) zit, zorg dan dat het kind goed zicht heeft over de hele groep en u goed kan zien.

Spelen, slapen en eten

Spelen

- Zing liedjes die horen bij een situatie, bijvoorbeeld bij het slapen gaan.
- Zing liedjes waarbij gebaren horen, zoals 'Klap eens in je handjes', 'In de maneschijn'. Het kind heeft baat bij de visuele ondersteuning. Als er nieuwe liedjes worden aangeboden kunt u de tekst van de liedjes aan ouders meegeven.
- Denk bij speelgoed ook aan speelgoed dat beweegt en licht geeft.
- Bij buitenspelen is er vaak veel omgevingsgeluid. Wees er alert op dat het kind hierdoor auditieve informatie zal missen.
- Let bij het vertellen/voorlezen op het stemvolume en spreektempo. Neem de tijd, zodat het kind naar de plaatjes in het boek *en* uw mimiek en mondbeeld kan kijken.

Slapen

- Doe de hoortoestellen uit als het kindje gaat slapen.
- Zorg dat het kind in een bedje op een vaste plek slaapt. Belangrijk is om hierbij op te letten waar het bedje staat. Het kind moet u kunnen zien zodra de deur open gaat.
- Laat eventueel een lampje aan als het kindje merkbaar angstig is in het donker of laat de gordijnen een klein beetje open.

- Doe eventueel een lampje aan als u binnenkomt. Het kind hoort u niet binnenkomen, maar krijgt nu wel visueel een signaal.
- Bij het wakker maken van het kind kunt u eerst voorzichtig het bedje bewegen of blaast u zachtjes in de haartjes.

Eten

- Krijgt het kind nog flesvoeding, probeer op een vaste, rustige plek de voeding te geven. Het is niet altijd handig om beide hoortoestellen in te hebben tijdens het geven van de voeding.
- Krijgt het kind al hapjes, zorg dan dat het kind aan tafel u goed kan zien en overzicht heeft over de groep.

Gebruik hoortoestellen

- Zorg dat het kind de hoortoestellen zoveel mogelijk draagt als het wakker is.
- Laat de hoortoestellen eerst zien aan het kind voordat u de hoortoestellen in doet.
- Als het erg druk, rumoerig is op de groep kan het geluid vervelend zijn. Wees hierop alert en let hierbij goed op de reactie van het kind. Het kan ineens gaan huilen, jengelen of de hoortoestellen zelf uit doen. Ouders kunnen vaak heel goed aangeven hoe hun kind aangeeft als het iets onprettig vindt.
- Als u de hoortoestellen uit doet, laat dit dan weten aan het kind. Wijs bijvoorbeeld naar de oortjes.
- Let er op om de batterijlade open te maken als de hoortoestellen niet worden gedragen. Op deze manier staan de hoortoestellen uit.
- Zorg dat er altijd voldoende batterijen zijn om deze te kunnen vervangen.
- Informeer de kinderen op de groep over de hoortoestellen op het niveau dat zij het begrijpen. Spreek af dat ze de hoortoestellen komen brengen als ze deze ergens vinden.
- Let op met water en zand!